

CAROLUS, "het weekblad van de Vlamingen"; verscheen in Antwerpen van 5 januari 1911 tot 10 september 1914, uitgegeven en gedrukt door Edward Secelle (1876-1961), boek- en papierhandelaar en boekbinder.

Carolus, genoemd naar een klok uit de Antwerpse kathedraal, wilde "het bewustzijn van stam, aard en taal (...) aanwakkeren (en) hunne rechtmatige eischen steunen" (editoriaal in nummer 1). Elk nummer telde minimum vier bladzijden en kostte vijf centiemen. Het blad bood literair en vulgariserend wetenschappelijk werk van Vlaamse origine. Tille (1912) van Lode Baekelmans verscheen hier in voorpublicatie. De redactie verwees meermaals naar de in Antwerpen levende meetinggedachte (Meetingpartij) en de nagedachtenis van Edward Coremans. Men zou geen sectarisme of louter politiek dulden. De meeste medewerkers waren vrijzinnig. Regelmatig verschenen bijdragen van Franz de Backer, Hendrik Coopman, Frits Francken, Virginia Loveling, Ferdinand Rodenbach en René Victor. Enkele correspondenten zorgden voor promotie buiten Antwerpen. Rubrieken waren onder meer een kroniek (over kunst- en letterleven en een tijdschriftenoverzicht) en als mengelwerk gaf men een feuilleton met vertaald of origineel Vlaams proza. De flamingantische actualiteit werd in pluralistische geest op de voet gevolgd. Zo werden bijdragen opgenomen over de Hendrik Conscience-viering en het 32ste Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres (1912), over de loopbaan van de Drie Kraaiende Hanen en de strijd om de vernederlandsing van de Gentse universiteit, over de traditie van de neutraal-Vlaamse Guldensporenvieringen en het Nederlands op de Gentse wereldtentoonstelling (1913). Tevens waren er historische bijdragen over de geschiedenis van de V.B. en de Vlaamse literatuur in de 19de eeuw. In *Carolus* debuteerde de jonge dichter Paul van Ostaijen op 9 april 1914 met een verslag over een plastische tentoonstelling van Kunst van Heden. In de beginmaanden van de Eerste Wereldoorlog verdedigde het blad het bestaan van gelijkwaardige naties, wat een veroordeling

van de Duitse inval betekende. In het laatste nummer meldde de redactie de stopzetting wegens de onmogelijkheid het blad verder via de post te verspreiden. Begin 1915 koesterde Secelle nog plannen tot heruitgave.

LITERATUUR: P. Sterckx, 'Mevr. Leemans (80), uitgeefster van het strijdblad 'Carolus'', in *De Nieuwe Gazet* (18 april 1967); – F. Francken, 'Carolus', in *Silhouetten*, 1966, p. 11-15.

MARC SOMERS